

Nicolaus Schütze

Programma Quo Rector Universitatis Rostochiensis Nicolaus Schütze/ Iur. U.D. & Profess. Ad Exequias Quas Matronae ... Sophiae Schraders Coniugi ... Dn. Joannes Petraeus, Consul Reipubl. Rostochiensis gravissimus, Nunc viduus ... paratas cupit Omnes Reipubl. literariae Cives ... invitat

Rostochi[i]: Kilius, 1652

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn777423243>

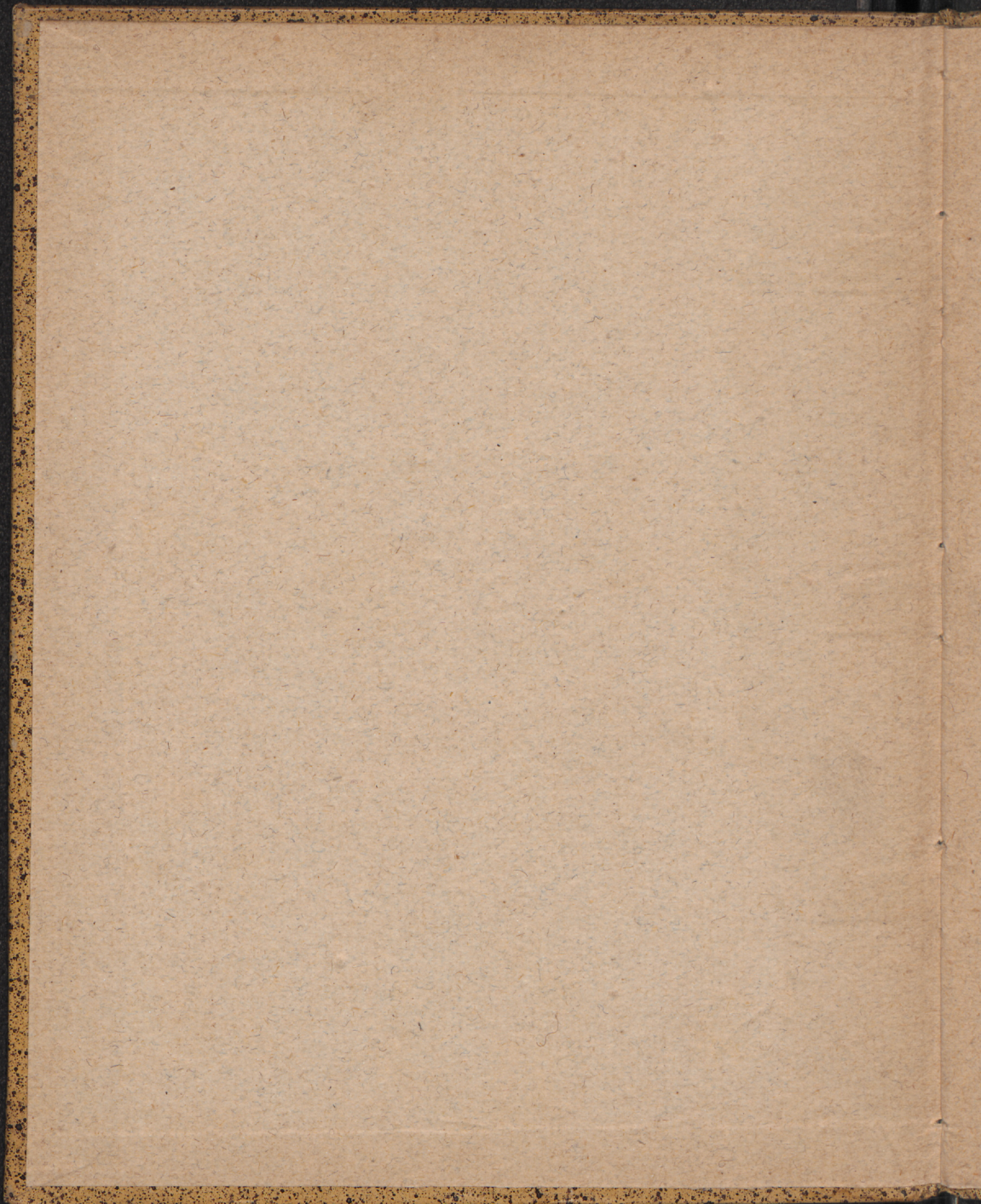
Druck Freier Zugang

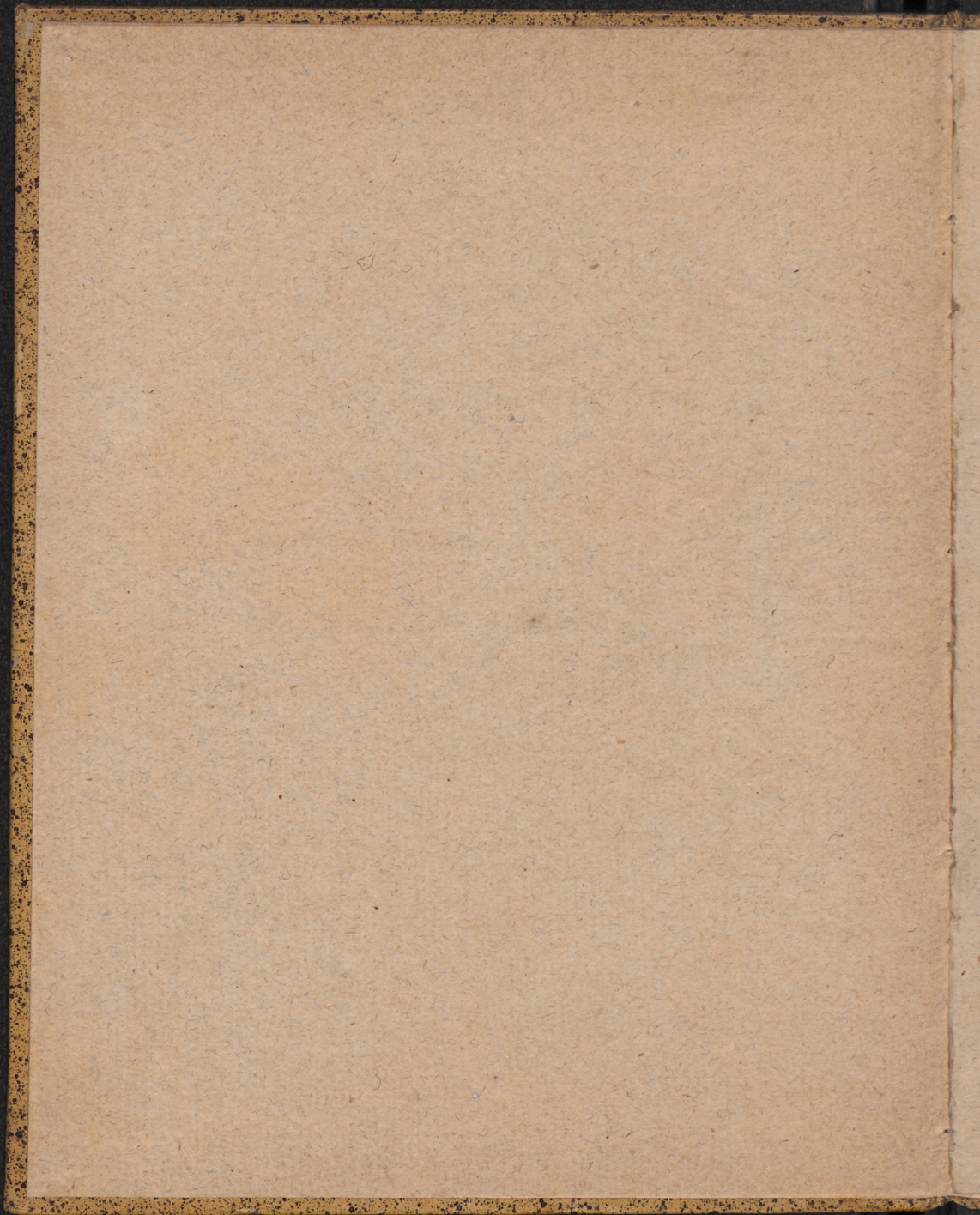

Schütze, N.,
in
S. Schrader.

Rost. 1652.

49.

PROGRAMMA

^{Quo}
RECTOR

Universitatis Rostochiensis

NICOLAUS Schütze/

U. D. & Profess.

Ad exequias

Quas

Matrona pientissima honestissimaq;

SOPHIAE Schraders

*Conjugi sua desideratissima Vir Amplissimus
& Consultissimus*

DN. JOANNES PETRÆUS,

Consul Reipub. Rostochiensis
gravissimus,

*Nunc viduus (dolor!) mestissimus
paratas cupit*

Omnes Reipubl. literariæ Cives officiosè
& peramanter invitât.

ROSTOCHI,
Typis NICOLAI KILII, Acad. Typogr.

Anno 1652.

Uovis in loco, nullâ non die, nullâ non horâ, imò nullo non momento horæ, puncto- que temporis metuenda mors est. Cujus rei significandæ gratiâ clepsydra, quâ veteres utebantur, sive ut nos loquimur clepsammidium in imaginibus spectabatur, ut quoties horologiij cujuscunq; in men-

tem nobis venit, in horas demi aliquam vitæ partem, & tunc quoq; cum crescimus, vitam decrescere meminerimus. Pulchrè, ut solet, in hanc rem Seneca, gravissimus auctor: *Quotidie morimur, inquit; quotidie enim demitur aliqua pars vitæ: & tunc quoq; cum crescimus, vitæ decrescit. Infanti- am amisimus, deinde pueritiâ, deinde adolescentiâ: usque ad hesternum, quicquid transijt temporis, perijt. Hunc ipsum quem agimus diem, cum morte dividimus. Quemadmodum clepsy- dram non extremum stillicidium exhaurit, sed quicquid ante defluxit: Sic ultima hora, quâ esse desinimus, non sola mortem facit, sed sola consummat. Tunc ad illam pervenimus, sed diu venimus. Addit autem tanquam epiphonema verfuni Lucillij planè memorabilem:*

Mors non ultima venit, quæ rapit ultima, mors est.

Non quæ venit, & jam præterit, mors est: sed illa propriè, quæ rapit ultima, & nos aufert. Cujus sententiæ veritatem etsi omnium in universum confirmat experi-
entia:

rientia: in iis tamen magis conspicitur, qui morbo oppressi diuturno, illis, quæ in morbo, ut rursus Seneca loquitur, gravia sunt, metu mortis, dolore corporis, voluptatum intermissione cruciantur. Illorum enim conditionem si cum iis comparemus, qui vix paucorum dierum valetudine adversâ tentati, aut etiam repentino aliquo casu vitam finiunt; hos quidem unam: illos verò innumeras mortes pertulisse dixerimus. Neque verò humana sapientia causam invenire potest, cum uno modo omnes nascamur, cur non unâ omnes item ratione, denascamur. Sola sacra Scriptura non casu ista sic fieri: sed à divina docet voluntate proficisci; atque ita quidem ut Deum amantibus omnia, quantumvis ardua videantur & aspera, ad bonum adjumento sint, neque eos ulla vel calamitas, vel angustia, vel vexatio possit à dilectione Dei separare ac divellere. Ut autem sapientis non est communem recusare fortunam, & propriam postulare, sed quamvis id fiat, nihilo tamen secius ratum manet decretum illud: Cuivis potest accidere, quod cuiquam accidit: unde sapiens Hebræus mortuum inducit his verbis superstites compellantem: memento iudicii mei; erit enim tale etiam tuum: mihi heri, & tibi hodie: Sic prudentiæ est Christianæ nullam augendæ veræ pietatis occasionem negligere. Hanc ergò cum etiam hodierno die nobis Deus præbere voluerit, non decet pietatis & humanitatis studiosos sibi deesse. Vocamur enim rursus ad domum luctûs, quam meliorem sapientiæ scholam esse Regum sapientissimus, quam domum convivij pronunciat. Nam post morbum sane diuturnum vitam in his terris tandem suam placidè finijt

SOPHIA Schraders/matrona honestissima, viri amplissimi consultissimique DN. JOANNIS PETRÆI

Consulis de hac Repub. meritisimi Coniux, de cuius
ortu, vita & obitu quæ accepimus, quàm poterimus bre-
vissimè pro more referemus. Nata igitur est anno clō. lō.
LXXX. Patre GEORGIO SCHRADERO,
viro antiquæ virtutis & fidei, ex pervetustâ apud Brun-
svyvicenses SCHRADERORUM familiâ oriundo:
Qui ab illustrissimo Duce Brunsvyicensi ad ministeria
primùm vocatus, postea illustrissimo celsissimoque
Principi ac Domino Domino ULDRICO Duci
Mecklenburgico de meliore commendatus, ad Præfe-
cturam Gnojensem evehctus fuit, cui summâ industriâ ac
fide per aliquot annos & quidem tantisper præfuit, dum
heic Rostochij pedem fixit. & vinculo conjugali sese
obstrinxit. Matrem habuit ILSEBEN Hoven fæmi-
nam omni matronalium virtutum laude præstantem. Ex
his parentibus feliciter nata, & per lavacrum renovatio-
nis in Spiritu Sancto regenerata. & secundùm præce-
ptum Apostolicum ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ κυρίου educata, disci-
plinæ laudabilis fructus per omnem vitam, quæ ipsi
juxta promissionem divinam & longa & fortunata con-
rigit, uberrimos jucundissimosq; & protulit & percepit.
Imbuta enim in teneris annis verbi divini, quanta sexui
isti ad salutem necessaria est, cognitione, ejusdem amo-
rem perpetuò retinuit, & honestâ morum gubernatione
pietatem suam abunde declaravit. Cumque inter pro-
spera vitæ humanæ haud postremum locum teneat con-
jugij honorati & concordis felicitas: ea quoque ipsi di-
vinitus fuit concessa. Jam enim matura virō, & rei fa-
miliaris administradæ gnara consensu matris (hæc enim
tùm in vivis adhuc erat: pater verò anno clō. lō.
LXXXIV. fatis decesserat) nuptum data est anno clō.
lōc. XVIII. d. XIX. Maj, viro amplissimo consultissi-
moque

moque DN. JOANNI PÉTRÆ O Consuli de hac
Repub. bene merito & adhuc præclarè merente. Cum
quo per ipsos quatuor & triginta annos concordissimè
vixit. Nam quod Pomponius Atticus de se olim gloria-
tusest; nunquam cum Coniuge in gratiam se rediisse,
quia nunquam ab ea discessionem fecisset: idem iure
prædicare amplissimus Consul de sua uxore potest, quæ
ne nolle quidem quod ipse vellet, aut velle quod ipse
nollet, unquam fere in animum induxit suum. Itaque
velut Geometræ dicunt, lineas & superficies se ipsis non
moveri, sed corporum comitari motus: sic neque illa
suo genio ferebatur, sed Mariti, cuius læta & tristia, seria
& joca pari vultu, pari animo sequebatur. At quod nihil
liberorum sustulit, hoc unum ad summam felicitatis
deesse videbatur. Fuit singulari pietate à teneris usque,
nec levioe prudentia in gubernanda familia celebrata.
De quibusvis, & egenis quidem præcipuè, ita bene mere-
ri semper studuit, ut putaret, id natum hominem, id Chri-
stianum quammaximè decere. Matri imprimis suæ gran-
dævæ jam & viribus fractæ singulari solatio & adju-
mento fuit, quæ verò anno cl. loc. XXIII. mortalita-
tem suam explevit. Circa anni hujus initium Nostra
malè habere primitus cepit. Ac quamvis nihil magis
haberet in votis, quàm ut cum amantissimo marito ali-
quanto diutius vivere posset; tamen id omne Deo com-
misit, & pro pietate sua in ejus voluntate se acquiescere,
velle professæ assiduè est. Nam resistere, sacrilegium sta-
tuebat. Cum igitur vires indies magis magisque proster-
nerentur, ut de recuperanda sanitate maturè desperaret,
seriò se præparavit ad abitum: Ante omnia verò mini-
strum verbi advocandum curavit, à quo d. XX. Mart.
factâ exomologesi sacro viatico corporis & sanguinis

Dominici instrueretur? Quo in negotio se ita gesfit, ut
plura devotissimæ pietatis documenta præberet. Die,
XXIX. Mart. inter sanctas & dignas Christianâ fæminâ
voces, circa secundam & tertiam pomeridianam. eas ipsas
horas, quibus occupati cohonestandis **SCHONER-**
MARCKIÆ exequiis fuimus, vitam in his terris suam
placidè finivit. Jam igitur inspicit felicem illum librum
cui inscripta inter hæredes cæli, nomina sanctissima, du-
dum fuit. Plantata est in hortum immortalitatis, inserta,
arbori salutis, propagata ad scaturigines aquarum viyen-
tium. Ea nunc bona possidet, quæ, sicut ipse qui tribuit,
immutabilia sunt & sempiterna. Vivit nunc posita extra
omnem fortunæ aleam, omnibusq; cumulata lætitijs in-
cedit. Tempus brevi erit, quod nos nostris, & nostros no-
bis restituet, ubi novos & æternos amores ordiemur,
quos neq; Diaboli furor, neque malitia hominum, neque
mortis luctuosa necessitas turbare, aut finire poterit. Ha-
ve, have anima beatissima, & æternum vale! Nos eo or-
dine, quo Deus & Natura jussit, sequemur. Interea gra-
tam tui memoriam, quod possumus, & desiderium nun-
quam non fovebimus.

Ad Te verò, Consul amplissime, dolor hic inprimis
spectat. Cum ipsa quidem defuncta, quæ ætatem ultra-
annum climactericum, ut vocant, heroicum perduxit,
præclare nunc actum est. Tu privatus illâ, quæ curarum
levamen, vitæ precumque focia, & in utraque fortuna,
constans ac fidelis assæcla erat. Huic tanto & tam æquo
mærori tuo ut ex fatietate illius & ex die longa, quæ do-
lorem etiam contumacissimum absorbet, remedium tibi
aliquod, majus ab animi tui fortitudine promittimus:
ita & reliqua, quibus in argumentum uti hîc solemus,
quæque finem luctûs faciendum potius quàm expectan-
dum

dum suadent, ante oculos tibi propones, & meditatione profutura cogitabis. A clemente vos nimirum Dei Opt. Max. manu, cujus beneficio & illam tenuisti, & cæteris rebus auctus es, disparatos esse. Audire eum vota, equidem nostra, sed in quantum nobis utile: & de hoc illi unice constare. Liberosex conjugio isto non sustulisti? Inclyta, crede, Respublica nostra tibi FILIÆ alicujus instar est, quæ Te

*Βαδείαν αὐλακα Διὰ Φρενὸς καρπέμενον
Εξ ἧς τὰ κεδνὰ βλαστάνη βελδύματα.*

Sulcum profundum habentem in pectore confitum, Tuo, veneranda consilia unde pullulent, privato dolore confici sane nequaquam velit, hac præsertim tempestate, ubi quicquid boni aut cordati è meliore ævo reliquum nobis fuit, sensim intercideret, contra vero infrequentes admodum arbores succrescere aut feri animadvertit, quæ in demortuarum locum substitutæ alteri aliquando seculo profint. Serva te laudatissimæ Reipublicæ nostræ, atque adeò toti Patriæ, ut in obeundo, quod sustines, gravissimo munere, porrò quoque fidem, prudentiam, atque industriam, uti hæctenus strenuè fecisti, eidem probare, & Bono Publico, cui propriè destinatus es, diutissimè superstes esse possis. Nos Deum auctorem omnis tolerantia & consolationis humiliter veneramus, ut vi & efficaciam spiritus sui in te operari, tranquillitatem menti, sanitatem corpori, nobis verò omnibus beatitudinem utramque largiri benignè velit: donec aliquando immensam ejus miseratione ex hoc lacrymoso ergastulo liberati partem accipiamus ejus gloriæ, quam Dominus noster CHRISTUS JESUS unicus Salutis auctor, sanguine suo ac morte peperit nobis & acquisiivit,

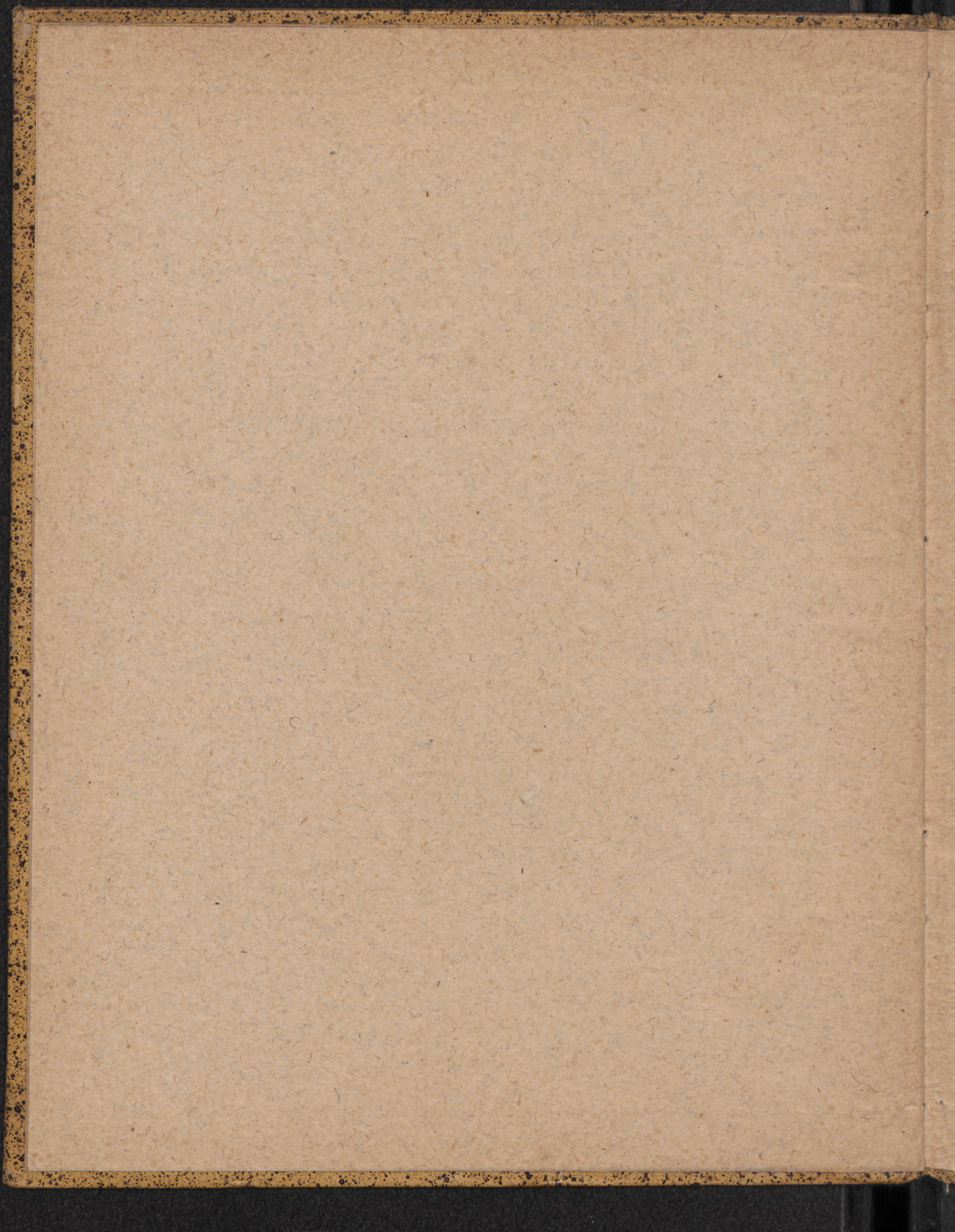
Quod

Quod unum ergò reliquum est, CIVES ACADEMICI ut frequentes matronæ honestissimæ exsequias prosequi velitis, etiam atque etiam vos admonemus. Ita meretur de tota hac civitate & privatim de ordine, nostro vir amplissimus & consultissimus DN. JOANNES PETRÆUS, Consul, nunc eheu ! viduus mæstissimus ; ut quamvis prolixè omnia faciamus, quæ ad coonestandas, exequias hæc præstari possunt, vix tamen satis officio nostro, aut meritis tanti viri paria facere, posse videamur. Ite ergo, ite frequentes, & vobiscum hoc Regis sapientissimi dictum, verbis B. Hieronymi expositum cogitate : utilius est ad exequias funeris, quàm ad domum ire convivij : quia ibi recordatione conditionis nostræ & fragilitatis humanæ ex præsentis cadavere commonemur : in convivij autem lætitia, etiamsi quid timoris habere videbamur, amittimus. P. P. IV,

Non April. Anno recuperatæ gratiæ
cl. lxx. LII.

*Conventus fiet ad H. I. in Aede
B. Jacobo sacra.*

rientia: in iis tamen magis conspicitur, qui mor-
pressi diuturno, illis, quæ in morbo, ut rursus S-
loquitur, gravia sunt, metu mortis, dolore corpo-
luptatum intermissione cruciantur. Illorum eni-
ditionem si cum iis comparemus, qui vix paucoru-
rum valetudine adversâ tentati, aut etiam repent-
quo casu vitam finiunt; hos quidem unam: illo-
innumeras mortes pertulisse dixerimus. Nequ-
humana sapientia causam invenire potest, cum u-
do omnes nascamur, cur non unâ omnes item ra-
denascamur. Sola sacra Scriptura non casu ista
sed à divina docet voluntate proficisci; atque
dem ut Deum amantibus omnia, quantumvis ar-
deantur & aspera, ad bonum adjumento sint, ne
ulla vel calamitas, vel angustia, vel vexatio pos-
lectione Dei separare ac divellere. Ut autem sa-
non est communem recusare fortunam, & pro-
postulare, sed quamvis id fiat, nihilo tamen seciu-
manet decretum illud: Cuius potest accidere
cuiquam accidit: unde sapiens Hebræus mortu-
ducit his verbis superstites compellantem: me-
judicii mei; erit enim tale etiam tuum: mihi her-
hodie: Sic prudentiæ est Christianæ nullam a-
veræ pietatis occasionem negligere. Hanc ergo
etiam hodierno die nobis Deus præbere voluerit
debet pietatis & humanitatis studiosos sibi deess-
camur enim rursus ad domum luctûs, quam mel-
sapientiæ scholam esse Regum sapientissimus, qu-
mum convivij pronunciat. Nam post morbu-
diuturnum vitam in his terris tandem suam placid-
SOPHIA Schraders/matrona honestissima,
plissimi consultissimique DN. JOANNIS PE-

A 2

